

Psychologencommissie

Jaarverslag 2020

Psycholoog, een beroep dat
het verschil maakt

Psychologencommissie
Commission des Psychologues

1 Voorwoord

Voor wie mij nog niet kent, maak ik graag van de gelegenheid gebruik om mij voor te stellen. Ik ben Joris Lagrou, de nieuwe voorzitter van de Psychologencommissie sinds mei 2021. Het is een eer en een uitdaging voor mij, als jurist en niet als psycholoog, om de Psychologencommissie voor te zitten. Ik zou mijn mandaat willen wijden aan de ondersteuning van de evolutie en de erkenning die het beroep van psycholoog verdient.

Al meer dan een jaar lijdt onze wereld onder een wereldwijde gezondheidscrisis met ongekende beheersingsmaatregelen die een duidelijke economische, sociale, maar vooral psychologische impact hebben gehad op de hele bevolking. Psychologen, of zij nu op de eerste lijn staan of niet, zullen deze psychologische crisis die is uitgebroken, blijven volgen. Het belang van de psycholoog wordt vandaag eindelijk erkend binnen de volksgezondheid voor de hulp die hij of zij biedt aan de maatschappij in haar geheel.

In 2020 bevond het beroep van psycholoog zich in het centrum van de politieke discussies en lag de terugbetaling van psychologische diensten op de onderhandelingstafel. Deze verandering van perspectief en deze erkenning zullen leiden tot een grotere erkenning van het beroep van psycholoog. Deze ontwikkeling mag echter niet ten koste gaan van wat de Psychologencommissie motiveert, namelijk de eenheid van het beroep, zijn verscheidenheid en de toegankelijkheid van de psychologische hulpverlening. In het licht van de crisis heeft de Commissie dit jaar gestreefd naar een nauwere samenwerking met de andere bevoegde instanties om het beroep te ontwikkelen en de eigen identiteit te consolideren, maar ook om psychologen zo goed mogelijk in te lichten en hen te helpen bij de uitoefening van hun beroep in deze complexe tijden.

Nu er een volledige regering in functie is, mag de Commissie hopen dat haar instelling zich zal ontwikkelen tot een meer democratische instelling met een zitting van door vakgenoten gekozen leden, en dat zij beter zal kunnen inspelen op de behoeften van de beroepsgroep.

Bij het lezen van dit verslag zult u ook ontdekken dat het werk van onze studiedienst nog steeds van het grootste belang is. Deze laatste heeft zijn dossier over het beroepsgeheim verder ontwikkeld. Zij heeft ook de nieuwe wettelijke verplichtingen met betrekking tot het visum en de erkenning voor de klinisch psycholoog nader uitgewerkt. U kunt de dossiers raadplegen op onze website www.compsy.be/nl/deontologie.

In 2020 is het tempo van de tuchtprocedures vertraagd, maar toch konden sinds de oprichting ervan in bijna 225 zaken uitspraak worden gedaan.

In dit verslag kunt u lezen over alle acties en ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden onder het voorzitterschap van mijn voorgangster, mevrouw Catherine Henry. Ik wil daarom van deze gelegenheid gebruik maken om haar persoonlijk te bedanken voor haar inzet en betrokkenheid gedurende de acht jaar dat zij in functie was. Uiteraard was zij niet alleen betrokken bij al deze verwezenlijkingen en ik zou dan ook namens de Commissie alle leden van de plenaire vergadering en het bureau willen bedanken voor hun vrijwillige inzet voor de goede werking van de Commissie. Ik dank ook de leden en de voorzitters van de disciplinaire instanties voor hun werk aan de ontwikkeling van het beroep van psycholoog. Ik wil ook de insolventiefunctionarissen bedanken die psychologen in financiële moeilijkheden bijstaan. In de tweede plaats wil ik de externe politieke, institutionele en particuliere partners van de Commissie bedanken die samen met ons de toekomst van het beroep van psycholoog nog rooskleuriger maken. Daarnaast wil ik het personeel bedanken voor het waarborgen van de bescherming van de titel, voor het streven naar een zo goed mogelijke

voorlichting van psychologen en patiënten/cliënten, en voor het met toewijding en ervaring uitvoeren van de besluiten van de Commissie.

En tenslotte wil ik voor de eerste keer diegenen bedanken zonder wie deze Commissie niet zou bestaan: de psychologen voor hun inzet voor de geestelijke gezondheid op alle gebieden, van individuele begeleiding tot groepsmanagement, of dat nu in het onderwijs, op het werk, in de academische wereld of in een andere instelling of praktijk is, en natuurlijk voor hun vertrouwen in de Psychologencommissie.

De Commissie en ik kijken ernaar uit om samen verder te bouwen aan een duurzaam en respectvol professioneel kader.

2 Werkingsverslag

2.1 Bescherming van de titel van psycholoog

Wat zegt de wet?

De 'Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog' stelt dat iemand zich enkel 'psycholoog' mag noemen als deze in het bezit is van het vereiste universitaire diploma én ingeschreven is op de lijst van psychologen (artikel 1). Dit geldt zowel voor zelfstandigen, die hun praktijk hebben of die consultant zijn, als voor personen in loondienst zoals de werknemers in een ziekenhuis of in een geestelijk gezondheidszorg centrum, de onderzoekers of psychologen actief in CLB's.

De lijst van psychologen wordt bijgehouden door de Psychologencommissie, een federale overheidsinstantie (artikel 2). Zonder inschrijving op deze lijst is het verboden om de titel van psycholoog te gebruiken of op om het even welke manier de indruk te wekken psycholoog te zijn. Ook het gebruik van samenstellingen en vertalingen van de titel vereisen dus een inschrijving.

Maakt iemand zonder ingeschreven te zijn gebruik van de titel? Dan kan een rechter volgens de wet strafbepalingen opleggen in de vorm van een geldboete en een vermelding in het strafregister (artikels 9 en 10). Personen die titelmisbruik faciliteren zijn evenzeer aansprakelijk (artikel 11). Artikel 8 verbindt vervolgens de inschrijving met de naleving van de deontologische code van psychologen. Deze laatste werd bij koninklijk besluit in het leven geroepen (KB van 2 april 2014. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de psycholoog).

Erkenning of inschrijving op de lijst?

De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen¹ neemt de klinisch psychologen op in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Hiermee worden zij beschouwd als autonome beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, maar wordt de uitoefening van de klinische psychologie ook pas mogelijk als de persoon in kwestie voldoet aan een aantal voorwaarden. In het bezit zijn van een erkenning als klinisch psycholoog afgeleverd door gemeenschappen is daar één van.

Deze erkenning wordt voor Nederlandstalige dossiers afgeleverd door het Agentschap Zorg en Gezondheid, voor Duitstalige dossiers door de Duitstalige Gemeenschap en voor Franstalige dossiers door de Fédération Wallonie-Bruxelles. Deze erkenning is echter niet hetzelfde als de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie.

De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen staat immers los van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog. Deze oudere wet

¹ De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 67 betreffende de uitoefening van gezondheidszorgberoepen.

regelt de titelbescherming en de naleving van de deontologische code en geldt voor alle psychologen, ongeacht hun sector of statuut. Ook klinisch psychologen vallen hieronder. De wet van 4 april is daarentegen enkel van toepassing op klinisch psychologen en erkent hen als een autonoom zorgberoep. Deze wet voorziet een beroepsbescherming door de uitoefening van de klinische psychologie te verbinden aan een aantal voorwaarden.

Op dit moment moeten klinisch psychologen dus nog altijd hun inschrijving hernieuwen of zich inschrijven op de lijst als 'psycholoog'. Op die manier zijn zij gebonden aan de naleving van een deontologische code.

Om elke verwarring te vermijden tussen de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie en de erkenning als klinisch psycholoog zal de Psychologencommissie voortaan niet meer spreken over een erkenning, maar over een inschrijving op de lijst. Deze veranderingen zijn doorgevoerd in de loop van 2018. De naamswijziging heeft echter geen enkele invloed op de waarde van de inschrijving en de implicaties ervan.

2.1.1 Hoe bekomt iemand de inschrijving als psycholoog?

Om in België de inschrijving als psycholoog te bekomen, dient men aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Deze inschrijvingscriteria staan opgesomd in de 'Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog' en in de 'wet van 12 februari 2008 tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties'.

De inschrijving wordt over het algemeen toegekend op basis van een Belgisch diploma van licentiaat of master in de psychologie of van een ouder gelijkgesteld diploma. Aanvragen op basis van een buitenlands diploma, vereisen vaak bijkomende bewijsstukken. Deze bestaan uit:

- een attest dat de academische gelijkwaardigheid van het buitenlandse diploma bevestigt, afgeleverd door de National Academic Recognition Information Centre (NARIC-ENIC) van de Vlaamse, Waalse of Duitssprekende gemeenschap;
- documenten die aanvullende praktijkervaring aantonen;
- of attesten die bewijzen dat men in het land van oorsprong erkend is.

Een volledig overzicht van de inschrijvingsvoorwaarden kan worden teruggevonden op www.compsy.be/inschrijvingscriteria.

Bij de eerste inschrijving is de inschrijving geldig vanaf de (her)inschrijvingsdatum tot en met de 31ste december van het lopende kalenderjaar. Een psycholoog dient zijn inschrijving dan ook jaarlijks te hernieuwen. Hij wordt hiertoe uitgenodigd op het einde van elk kalenderjaar. Een hernieuwing vereist echter geen nieuwe bewijsstukken.

2.1.2 Inschrijvings- en hernieuwingsaanvragen

2.1.2.1 *Aantal nieuwe inschrijvingsaanvragen*

In 2020 ontving de Psychologencommissie 1329 nieuwe inschrijvingsaanvragen. 1266 van deze aanvragen gebeurden met een Belgisch diploma, 63 aanvragen werden ingediend op basis van een buitenlands diploma. Ten opzichte van 2019 is het aantal nieuwe inschrijvingsaanvragen verminderd met 11%.

2.1.2.2 *Aantal geweigerde aanvragen*

In de loop van 2020 werden 23 aanvragen geweigerd, waarvan 11 Belgische en 12 op basis van een buitenlands diploma. Het aantal afgewezen aanvragen is met de helft verminderd ten opzichte van 2019. Ook weigeringen op basis van een Belgisch diploma zijn lager dan in 2019.

2.1.2.3 *Totaal aantal op de lijst ingeschreven psychologen: eerste aanvragen en hernieuwingen*

Het aantal psychologen op de lijst is licht gedaald in 2020 met in totaal 14 998 ingeschreven psychologen, waarvan 98% met een Belgisch diploma en 2% op basis van een buitenlands diploma. Ten opzichte van 2019 gaat het om een zeer lichte daling van bijna 0.2%.

Tabel 1 geeft een gedetailleerd overzicht van het aantal psychologen dat in België op de lijst is ingeschreven en van de evolutie sinds 2012.

De stijging in het aantal psychologen vertaalt zich voor elk geslacht, elke taalgroep en elk gewest. Het verschil tussen mannen en vrouwen is merkbaar: 84% van alle psychologen zijn vrouwen. Dit percentage steeg opnieuw in 2020.

Uit de opsplitsing per gewest blijkt dat het Vlaamse Gewest de meeste psychologen telt (48%), gevolgd door het Waalse Gewest (37%). Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest telt op haar beurt 13% van psychologen en het buitenland sluit de rij: slechts 1% van de op de lijst ingeschreven psychologen is daar gedomicilieerd. Als we louter naar de taal kijken, zijn er 53% Franstalige en 47% Nederlandstalige psychologen. Het aantal Nederlandstaligen stabiliseert zich.

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
TOTAAL	14 998	15 030	14 245	13 231	11 941	10 661	9 074	8 345	7 718
Aanvraag op basis van									
Belgisch diploma	85%	93%	93%	96%	96%	96%	97%	97%	98%
Buitenlands diploma	2%	7%	7%	4%	4%	4%	3%	3%	2%
Geslacht									
Mannen	16%	17%	17 %	18 %	18 %	19%	20%	21%	22%
Vrouwen	84%	83%	83 %	82 %	82 %	81%	80%	79%	78%
Regio									
Vlaanderen	48%	48%	48%	47%	47%	45%	45%	44%	44%
Wallonië	37%	37%	37%	38%	38%	38%	38%	39%	40%
Brussel	14%	14%	13%	14%	14%	15%	15%	15%	15%
Andere: buitenland	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Taal									
Franstalig	53%	53%	53%	54%	54%	56%	56%	57%	57%
Nederlandstalig	47%	47%	47%	46%	46%	44%	44%	43%	43%

Tabel 1 – Aantal op de lijst ingeschreven psychologen – detailoverzicht en evolutie

Tabel 2 geeft een overzicht, per land, van de beslissingen die in 2020 zijn genomen over aanvragen tot inschrijving op basis van een buitenlands diploma. Zoals gewoonlijk is meer dan de helft (n = 35) van de goedgekeurde buitenlandse aanvragen (n = 63) gebaseerd op een Frans (n = 20) of Nederlands (n = 15) diploma. Op de derde plaats vinden we Duitsland, Italië, Roemenië en Spanje met elk 4 aanvragen. Het Verenigd Koninkrijk staat op de vierde plaats (n=3). Polen sluit ons klassement af met 2 inschrijvingsaanvragen. In tabel 3 ziet u de rangschikking van de landen met de meeste aanvragen in de afgelopen zes jaar.

Land	Goedgekeurd	Geweigerd	Totaal
Argentinië	1	0	1
Duitsland	4	0	4
Frankrijk	20	2	22
Griekenland	1	0	1
Ierland	1	0	1
Iran	1	0	1
Italië	4	1	5
Litouwen	1	0	1
Luxemburg	0	1	1
Nederland	15	3	18
Polen	2	0	2
Portugal	1	1	2
Roemenië	4	1	5
Rusland	0	1	1

Spanje	4	0	4
Verenigd Koninkrijk	3	1	4
Zweden	0	1	1
Zwitserland	1	0	1
Totaal	63	12	75

Tabel 2 – Beslissingen over aanvraagdossiers op basis van buitenlandse diploma's – overzicht per land

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1	Frankrijk (20)	Frankrijk (26)	Frankrijk (26)	Frankrijk (28)	Nederland (26)	Frankrijk (29)
2	Nederland (15)	Nederland (18)	Nederland (24)	Nederland (26)	Frankrijk (23)	Nederland (20)
3	Duitsland, Italië, Roemenië en Spanje (4)	Italië (9)	Italië & Spanje (8)	Italië & Polen (6)	Spanje (8)	Italië (8)
4	Verenigd Koninkrijk (3)	Roemenië (6)	Roemenië (6)	Spanje (5)	Italië (7)	Roemenië (7)
5	Polen (2)	Spanje (5)	Polen, Verenigd Koninkrijk & Turkije (4)	Roemenië (3)	Roemenië (3)	Spanje (6)

Tabel 3 - Klassemment van de landen met de meeste goedgekeurde aanvragen gedurende de laatste zes jaren

2.1.3 Zoekfunctie "Staat mijn psycholoog op de lijst?"

Dankzij onze online zoekfunctie "Staat mijn psycholoog op de lijst?", kan het grote publiek de officiële lijst van de opgesomde psychologen in België doorzoeken. In 2020 werden bijna 135 000 zoekopdrachten uitgevoerd op onze online zoekmotor. Onze lijst, die online beschikbaar is, bevat enkel de psychologen die ingeschreven zijn voor het lopende jaar. Aan het begin van een nieuw kalenderjaar, na de officiële hernieuwingsperiode, wordt onze online zoekfunctie gereset. Hierdoor worden de personen die hun inschrijving niet hebben hernieuwd uit de zoekfunctie verwijderd.

Is een psycholoog effectief ingeschreven? Dan verschijnen zijn familienaam en voornaam tussen de zoekresultaten. De postcode en de gemeente van zijn werkadres of werkadressen zijn enkel zichtbaar indien de betreffende psycholoog hiervoor de toestemming heeft gegeven in zijn online profiel.

In 2020 hebben we onze zoekmachine ontwikkeld zodat het mogelijk is om een psycholoog te zoeken op basis van de taal van de praktijk, het doelpubliek en de beschikbaarheid voor

teleconsultatie. We werken aan de mogelijkheid om per specialisatie een psycholoog te zoeken. Het is steeds mogelijk om op basis van een postcode of meerdere postcodes te zoeken naar een psycholoog in zijn of haar regio. Tegelijkertijd blijven we psychologen aanmoedigen om hun gegevens bij te werken om de betrouwbaarheid van de informatie te garanderen.

2.2 Deontologie

[KADER] DEONTOLOGIE EN TUCHTRECHT IN HET TEKEN VAN PROFESSIONELE AUTONOMIE

Zoals alle vrije beroepen krijgt ook het beroep van psycholoog weleens te maken met kleine tot grote misstappen. En net als bij andere beroepsgroepen, leeft in ons vak de wens om deze fouten tot een minimum te beperken. Kenmerkend voor vrije beroepers is echter ook hun hoge graad aan professionele autonomie als conditio sine qua non voor een goed beroepsmatig functioneren. Dit is niet minder het geval voor de psychologische discipline: een psycholoog dient immers zelf verschillende keuzes te kunnen afwegen in het belang van zijn cliënt. Maar dit betekent uiteraard dat hij ook moet instaan voor de gevolgen die zijn beslissingen kunnen hebben. Het is een grote verantwoordelijkheid met belangrijke slagkrachten voor de cliënten, voor de psychologen, voor het beroep en voor de maatschappij in zijn geheel. Autonomie is hierdoor onlosmakelijk verbonden met het opnemen van verantwoordelijkheid.

Zelfregulatie, regulatie door het beroep zelf, om deze professionele autonomie te beschermen

Via zelfregulatie, in de vorm van deontologische regels en het toezicht hierop door een tuchtorgaan georganiseerd binnen het beroep, beklemtoont het beroep van psycholoog zijn engagement tot een hoge kwalitatieve standaard door het bevorderen van een evenwichtige dynamiek tussen de cliënt/patiënt, de maatschappij en de psycholoog. Impliciet werkt dit engagement als een sociaal contract met de gemeenschap. In ruil voor dit 'contract' respecteert de samenleving onze hoge graad aan autonomie en schenkt ze het beroep het nodige vertrouwen.

Door de koppeling aan het tuchtrecht, belichaamt de code de verantwoordelijkheidszin van de beroepsgroep. Deze situeert zich op drie niveaus (art. 2):

- De **individuele patiënt/cliënt** heeft een grotere garantie op de kwaliteit van de dienstverlening door zijn of haar psycholoog, wiens praktijk wordt bepaald door een deontologische code waarvan het respect door collega's wordt gegarandeerd.
- Het **brede publiek en de maatschappij** in zijn geheel hebben dus een positief beeld van het deontologische kader dat psychologen willen respecteren.
- De **ganse beroepsgroep** van wie de waardigheid en integriteit beschermd wordt.

Het is in het belang van de beroepsgroep dat een zekere graad aan zelfregulatie behouden blijft.

NAAR EEN EVENWICHT TUSSEN DE BELANGEN VAN DE PARTIJEN

Het is belangrijk dat het tuchtrecht en de deontologie blijven zoeken naar een evenwicht tussen de noden en rechten van cliënten en van psychologen. Aan de ene kant moeten de integriteit van het beroep en respect voor de psycholoog bewaard blijven. Anderzijds moeten de toegankelijkheid van de tuchtprocedure en de belangen van cliënt gevrijwaard worden. Daarom is het niet alleen van

belang om aandacht te hebben voor de perspectieven van beide partijen, maar ook om duidelijke grenzen te trekken tussen de missie van de Psychologencommissie en deze van andere organisaties die psychologen ondersteunen.

2.2.1 De studiedienst zet zijn opdracht voort

De studiedienst heeft als hoofdtak om de psychologen in hun beroepsuitoefening te helpen via de ontwikkeling en verspreiding van de correcte informatie over de wetgeving en de deontologie. Anderzijds legt ze zich toe op de promotie van het respect van het deontologische normbesef; en helpt hiermee de psychologen om zich te profileren als een beroepsgroep die haar deontologisch waardenkader hoog in het vaandel draagt.

De dienst is er ook om de Psychologencommissie in zijn opdrachten te ondersteunen, met het opvolgen en analyseren van relevante wetgeving, van belangrijke evoluties betreffende de Psychologencommissie en het beroep van psycholoog...

Op lange termijn wenst de dienst een kennis- en expertisecentrum uit te bouwen, dat kan de psychologen helpen het beroep uit te oefenen in overeenstemming met de deontologische code en het wettelijk kader.

In 2020 telde de studiedienst drie medewerkers.. Dit dynamische team is verantwoordelijk voor alle teksten op onze website over het onderwerp deontologie en wetgeving.

2.2.1.1 Bronnen en opstellen van teksten

Bij het opstellen van teksten doet onze studiedienst een beroep op volgende bronnen:

- de wetgeving: naast de deontologische code, zijn andere wetgevingen van toepassing op de psycholoog, zoals het Strafwetboek, de wet op de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag, de wet op de patiëntenrechten (voor klinisch psychologen), ...;
- juridische teksten;
- wetenschappelijke literatuur, zowel in het domein van de psychologie als van het recht;
- gespecialiseerde advocaten en andere interne en externe experts.

Na het onderzoekwerk en de analyse van de gevonden informatie wordt een eerste versie van de tekst opgesteld. Een expertgroep (leden van de plenaire vergadering en externe specialisten) herleest de tekst en beoordeelt het nut ervan, de duidelijkheid en de volledigheid.

Na de herwerking van de tekst wordt de finale versie op onze website gepubliceerd. Antwoorden op hun vragen vindt u bijgevolg op de pagina “Thematische dossiers” van onze website: www.compsy.be/thematische-dossiers

2.2.1.2 Vragen van patiënten/cliënten

Wij hebben individuele vragen van patiënten/klanten beantwoord door hen door te verwijzen naar onze website of naar andere instanties die hen kunnen ondersteunen, of, indien nodig, door hen te helpen op een ad hoc basis. In het laatste geval beoordelen we zorgvuldig in hoeverre deze vraag het onderwerp van een dossier kan zijn. De ontwikkeling van specifieke deontologische dossiers voor hen zal in de toekomst gebeuren.

Cliënten of patiënten richten zich bijvoorbeeld tot onze studiedienst wanneer ze willen weten of een praktijk van hun psycholoog als normaal wordt beschouwd volgens de geldende beroepsnormen, met andere woorden of er sprake is van een inbreuk. Ook gebeurt het dat ze ons vragen om tussen te komen in een conflict, bijv. over een verslag. De studiedienst licht dan toe welke mogelijkheden bestaan om met het probleem om te gaan: een persoonlijk gesprek met de psycholoog, een bemiddeling of, in laatste instantie, een klachtenprocedure bij onze of andere instanties. Zij spreken zich er echter niet over uit of de psycholoog zijn of haar deontologische plichten heeft gerespecteerd. Binnen de Psychologencommissie kunnen alleen de tuchtorganen hierover een standpunt innemen.

Het is belangrijk om te weten dat er een duidelijke scheidingslijn bestaat tussen de informatie van de patiënt/cliënt en de behandeling van de formele klachten die de griffier registreert en vervolgens behandeld worden door de bevoegde kamer van de Tuchtraad. Dit wordt besproken onder punt 2.3 *Klachtenbehandeling: tuchtrecht en bemiddeling*.

Hierover vindt u een overzicht van de meest gestelde vragen van patiënten/cliënten.

VRAGEN VAN PATIËNTEN/CLIËNTEN	
<p>Het al dan niet ethisch correct handelen van een beroepsbeoefenaar</p> <p><i>Noot: het is niet altijd duidelijk of het om een psycholoog gaat</i></p>	<p>a. Is er sprake van een deontologische fout?</p> <p>b. Wat zijn de gangbare normen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Tarieven van consultaties? ii. Het parallel opvolgen van een koppel én van één van de partners apart?
<p>Vraag tot tussenkomst door de Psychologencommissie</p>	<p>Tussenkomst met als oogmerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Een aanpassing van een verslag door de psycholoog. b. Het bekomen van een ontvangsbewijs
<p>Tuchtprocedure</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Wat is de behandeltermijn van mijn klacht? b. Wat kan ik bereiken met mijn klacht?

	c. Dient een psychotherapeut ook de deontologische code voor psychologen na te leven?
Bemiddeling	<p>a. Hoe kan ik de dialoog met mijn psycholoog herstellen? En als hij weigert?</p> <p>b. Is het mogelijk om via bemiddeling de gevraagde conclusies van een test te bekomen?</p>

Tabel 5 – Overzicht van terugkerende vragen van patiënten of cliënten van psychologen

2.2.1.3 Enkele cijfers

Hieronder geven wij u het aantal raadplegingen van de meest gezochte dossiers.

Coronavirus (Covid-19): richtlijnen en maatregelen	72 567
Visum – Erkenning – Inschrijving: Wat zijn de verschillen?	43 075
Ontvangstbewijsboekjes en fiscaal dagboek	34 783
Deontologische code	21 935
Het patiëntendossier van klinisch psychologen	20 001
De begeleiding van minderjarige patiënten	17 233
De aangifte van misdrijven op minderjarigen of kwetsbare personen (art. 458bis van het Strafwetboek)	15 530
Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)	13 204

2.3 Klachtenbehandeling: tuchtrecht en bemiddeling

PSYCHOLOGEN EN CLIËNTEN: TWEE DOELGROEPEN MET EIGEN BEZORGDHEDEN

Door de wetswijziging van 21 december 2013 van de Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog kreeg de Psychologencommissie er een

bevoegdheid bij van algemeen belang: het toezicht op de deontologie van psychologen en de behandeling van eventuele inbreuken. Om deze bevoegdheid in de praktijk te brengen, werden een Tuchtraad en een Raad van Beroep in het leven geroepen.

Met deze missie kreeg de Psychologencommissie heel duidelijk twee doelgroepen voor ogen: enerzijds de psychologen zelf die hun diensten aanbieden en anderzijds het brede publiek dat gebruik maakt van deze diensten. Beide doelgroepen hebben echter hun eigen belangen en dus ook bezorgdheden. Onze instantie heeft hiervoor begrip. De uitbouw van het tuchtrecht is dan ook een evenwichtsoefening. Enerzijds dient de klachtenbehandeling voldoende laagdrempelig te zijn voor cliënten of patiënten van psychologen. Zo niet, geven we de indruk vooral bezig te zijn met de bescherming van onze eigen beroepsbelangen. Anderzijds dient ook de psycholoog met het nodige respect te worden bejegend doorheen de klachtenprocedure. Bovendien geeft een binnenkomende klacht nog niet per se aanleiding tot een sanctie (zie verder).

Het tuchtrecht voor psychologen is nog jong. In de toekomst moeten we blijven zoeken naar verbeteringen en hopelijk vinden we een gulden middenweg die beide doelgroepen kan tevredenstellen.

2.3.1 Tuchtrecht

DE TUCHTPROCEDURE IN VOGELVLUCHT

1. Een klacht wordt ingediend

Iedereen, die van mening is dat een erkend psycholoog zijn deontologische code niet heeft gerespecteerd, heeft het recht om een klacht in te dienen bij de Tuchtraad.

De griffier neemt de klacht in ontvangst en bezorgt deze aan de Voorzitter en de leden van de Tuchtraad. Dat de griffier een klacht toegestuurd krijgt, betekent echter nog niet dat deze automatisch aanleiding geeft tot een tuchtprocedure, laat staan een sanctie. Eerst oordeelt de Tuchtraad immers over de ontvankelijkheid van de klacht. Daarna pas beslist ze over de gegrondheid van de klacht (zie verder).

2. De Tuchtraad bepaalt de ontvankelijkheid van de klacht

Op hun eerstvolgende bijeenkomst spreekt de Tuchtraad zich uit over de ontvankelijkheid van de klacht. Alleen een klacht die aan de volgende drie voorwaarden voldoet, komt in aanmerking voor een tuchtprocedure:

- De klacht betreft een **psycholoog die is ingeschreven op de lijst bijgehouden door de Psychologencommissie**;
- De feiten waarop de klacht betrekking heeft, vonden plaats **vanaf 26 mei 2014** (de datum waarop de deontologische code in werking is getreden);
- De klacht handelt over het **beroepsmatig handelen** van de psycholoog, of over feiten uit het privéleven die daarop weerslag kunnen hebben.

Indien de klacht niet aan de bovenstaande voorwaarden voldoet, dan wordt deze niet behandeld. In dat geval brengt de griffier de klager op de hoogte dat zijn klacht niet in aanmerking komt voor een tuchtprocedure.

Voldoet de klacht wel aan deze voorwaarden? Dan wordt de tuchtprocedure effectief opgestart. Let wel, in deze fase spreekt de Tuchtraad zich nog niet uit over de gegrondheid van de klacht. Hierover oordeelt zij pas in een later stadium, eens de psycholoog de kans heeft gekregen om zich te verdedigen.

3. De psycholoog wordt op de hoogte gebracht van de klacht

Nadat de klager de tijd heeft gehad om zijn klacht te vervolledigen, wordt de psycholoog op de hoogte gebracht via een aangetekende brief. In deze brief krijgt deze meer informatie over het verdere verloop van de tuchtprocedure. Hij wordt ook gevraagd om een schriftelijke neerslag van zijn verdediging aan de Tuchtraad te bezorgen.

De psycholoog krijgt ook de kans om, in het bijzijn van de griffier, het dossier persoonlijk te komen inkijken op de kantoren van de Psychologencommissie. Hij kan eveneens om een schriftelijke kopie vragen.

4. De psycholoog wordt uitgenodigd op een hoorzitting

Nadat de Tuchtraad de klacht en de schriftelijke verdediging van de psycholoog heeft doorgenomen, roepen zij de psycholoog op voor een hoorzitting. Dit gebeurt minstens 30 dagen voor de datum van de zitting per aangetekende brief.

Tijdens deze hoorzitting krijgt de psycholoog de kans om zijn kant van het verhaal uiteen te zetten. De Tuchtraad stelt hem hierbij bijkomende vragen om zo een volledig zicht te krijgen op wat er precies gebeurd is. De psycholoog in kwestie kan zich tijdens de hoorzitting laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of een vertrouwenspersoon.

Ook kan de Tuchtraad de klager, andere getuigen of experts uitnodigen om een getuigenis of toelichting te geven tijdens de hoorzitting. Zij zijn hiertoe echter niet verplicht en beoordelen de noodzaak hiervan geval per geval.

5. De Tuchtraad neemt een beslissing

Op basis van alle verzamelde elementen oordeelt de Tuchtraad vervolgens of de psycholoog al dan niet een deontologische fout heeft gemaakt. Deze beslissing wordt steeds genomen bij meerderheid van de stemmen. Komt de Tuchtraad niet tot een meerderheid, dan is de stem van de Voorzitter doorslaggevend. De psycholoog ontvangt de beslissing van de Tuchtraad via aangetekend schrijven binnen 15 dagen na uitspraak.

Heeft de Tuchtraad besloten dat de psycholoog de deontologische code **niet** heeft overtreden? Dan laat ze de klacht vallen zonder gevolg.

Indien ze besluit dat de psycholoog **wel** een deontologische fout heeft gemaakt, dan legt zij een sanctie op. De sancties zijn bij wet vastgelegd en beperken zich tot:

- **Een waarschuwing**
- **Een schorsing:** het verbod om de titel van psycholoog in België te dragen gedurende maximum 24 maanden.
- **Een schrapping van de lijst van psychologen:** het definitieve verbod om de titel van psycholoog nog langer te dragen in België. De psycholoog wordt dan definitief geschrapt van de lijst van psychologen. Deze kan ten vroegste vijf jaar na de uitspraak een aanvraag tot eerherstel indienen bij de Tuchtraad. Dit eerherstel wordt slechts toegekend indien buitengewone omstandigheden dit rechtvaardigen.

De psycholoog heeft de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen deze beslissing. De zaak wordt dan doorgegeven aan de Raad van Beroep. Zolang de beroepsprocedure loopt, wordt de uitspraak van de Tuchtraad opgeschort.

2.3.2 Behandeling van tuchtklachten: stand van zaken

Sinds mei 2014 is de deontologische code officieel van kracht en bestaat de mogelijkheid om klachten in te dienen bij de Psychologencommissie. Elk jaar is het aangewezen om aandacht te hebben voor de verwerking van deze klachten en de disciplinaire uitspraken die daaruit voortvloeiden. In dit hoofdstuk overlopen we in dit kader de behandeling van de ingediende klachten in cijfers, in de periode van 26 mei 2014 tot en met 31 december 2020.

2.3.2.1.1 Klachten & Dossiers

Van 2014 tot en met december 2020 ontvingen de kamers van de Tuchtraad in totaal 411 klachten. Tabel 7 geeft de verdeling weer per kamer en per kalenderjaar.

	Nederlandstalige kamer	Franstalige kamer	Totaal
2014	6	3	9
2015	20	18	38
2016	28	31	59
2017	37	30	67
2018	49	37	86
2019	35	31	66
2020	47	39	86
Totaal	222	189	411

Tabel 7 – Aantal klachten

Gelieve te noteren dat er uiteindelijk meer dossiers worden behandeld dan dat er klachten werden ingediend. Een klacht kan bijvoorbeeld betrekking hebben op meerdere psychologen. In een dergelijk geval worden meerdere dossiers opgestart, namelijk één per psycholoog.

De griffiers hielden ook bij over welke **onderwerpen** deze klachten handelen. Hieronder vindt u de belangrijkste thema's van de klachten. Deze lijst omvat geen uitgebreide opsomming van alle onderwerpen die aan bod kwamen. We geven het vooral mee om u een beeld te geven van de thema's waarover cliënten of andere personen het vaakst hun beklag doen.

1.	Ongepaste inhoud van verslaggeving die werd opgesteld in het kader van een begeleiding of van een gerechtelijke expertise.
2.	Respect voor het beroepsgeheim en het correct toepassen van de uitzonderingen op het beroepsgeheim.
3.	De begeleiding van minderjarigen en respect voor de regels omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag.
4.	Respect voor cliënt

2.3.2.1.2 De beoordeling van ontvankelijkheid

De Tuchtraad is pas bevoegd om een dossier te behandelen als het voldoet aan drie formele ontvankelijkheidsvoorwaarden (op pagina 13 kunt u meer informatie over deze voorwaarden terugvinden).

Voor de dossiers die de Tuchtraad op ontvankelijkheid had beoordeeld vóór 31 december 2020 vindt u in tabel 9 de resultaten.

	Nederlandstalige kamer	Franstalige kamer	Totaal
Ontvankelijk	161	145	306
Niet ontvankelijk ⁽¹⁾	50	33	83
De klacht werd niet verder opgevolgd ⁽²⁾	4	1	5
Totaal aantal beoordeelde dossiers	215	179	394

(1) Het dossier voldeed niet aan één of meerdere van de formele ontvankelijkheidsvoorwaarden

(2) Deze dossiers zijn niet op ontvankelijkheid beoordeeld omdat de klager zijn klacht intussen had ingetrokken, al dan niet na een geslaagde bemiddeling, en de Tuchtraad het niet nodig achtte om de zaak verder te behandelen.

2.3.2.1.3 De uitspraken van de Tuchtraad

Op 31 december 2020 hadden de Tuchtraden zich uitgesproken over 228 dossiers. In 142 van deze konden zij geen deontologische fouten vaststellen en werd de psycholoog vrijgesproken. In de andere 79 werd wel geoordeeld dat de psycholoog in kwestie zijn deontologische code had overtreden. In tabel 10 geven we de uitspraken van de Tuchtraad weer per kamer.

In tabel 11 overlopen we tot slot de sancties die voor deze dossiers werden uitgesproken. We geven ook aan hoeveel beroepen tegen de uitgesproken sancties werden opgestart.

	Nederlandstalige kamer	Franstalige kamer	Totaal
Dossiers waarin de psycholoog werd vrijgesproken	88	54	142
Dossiers waarin één of meerdere deontologische fouten werden vastgesteld	38	41	79
Dossiers waarvoor de Tuchtraad zich toch onbevoegd achtte in de uiteindelijke beoordeling (bijvoorbeeld omdat de feiten niet raakten aan de beroepsuitoefening, maar aan het privéleven)	2	0	2
Dossiers waarvoor de tuchtraad om een externe reden (ongeval, ziekte, overlijden, enz.) niet tot een oordeel kon komen.	0	1	1
Dossiers die werden doorverwezen naar de andere kamer	0	4	4

	Nederlandstalige kamer		Franstalige kamer	
	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal beroepen dat tegen deze sanctie werd ingesteld	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal beroepen dat tegen deze sanctie werd ingesteld
Naar de andere kamer			4	1
Waarschuwing	23	1	20	
Tijdelijke schorsing				
1 dag			1	
3 dagen			1	
8 dagen			6	1
10 dagen	1			
2 weken	1	1	1	1
15 dagen			2	
3 weken	1		1	
4 weken			1	1
1 maand	3	1	4	2
6 weken	1	1		
45 dagen	1			
2 maanden	1			
6 maanden	1	1	1	
1 jaar	2	2		
15 maanden	1	1		
18 maanden	1	1		
24 maanden			1	1
Schrapping	1	1		
Totaal	38	10	45	7

2.3.2.1.4 De uitspraken van de Raad van Beroep

Op 31 december 2020 had de Raad van Beroep 22 beslissingen genomen. In 20 gevallen werd geoordeeld dat de psycholoog in kwestie zijn deontologische code had overtreden. In de andere twee gevallen werd de zaak terugverwezen naar de eerste instantie.

In tabel 12 geven we een overzicht van de sancties die voor deze gevallen zijn uitgevaardigd. We geven ook het aantal cassatiezaken per sanctie.

	Nederlandstalige kamer		Franstalige kamer	
	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal cassatiezaken dat tegen deze sanctie werd ingesteld	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal cassatiezaken dat tegen deze sanctie werd ingesteld
Waarschuwing	4			
Tijdelijke schorsing				
2 weken	1		2	
15 dagen			1	
4 weekend	1			
1 maand	1		1	
2 maanden	1			
3 maanden	1		1	
6 maanden	2	1		
9 maanden	1			
12 maanden	1			
1 jaar			1	
Totaal	13	1	6	0

2.3.3 Bemiddeling: een volledig apart luik

Dit jaar nog bleef de Psychologencommissie het bemiddelingstraject voorstellen als alternatief voor de tuchtprocedure. Bemiddeling biedt de psycholoog en zijn cliënt/patiënt de mogelijkheid om via dialoog tot een oplossing voor hun geschil te komen. Een neutrale derde partij (een advocaat die als bemiddelaar erkend is door de FOD Justitie) begeleidt deze gesprekken tussen psycholoog en cliënt.

In 2020 werden dertien bemiddelingstrajecten aangevraagd, wat meer dan de helft is vergeleken met 2019. Vijf hiervanzijn daadwerkelijk opgestart en twee hebben geleid tot een oplossing voor het conflict. Voor de overige drie werd geen akkoord bereikt. Voor de overige acht aanvragen vond geen bemiddeling plaats omdat de andere partij hier bijvoorbeeld niet mee instemde of omdat de betrokken persoon niet ingeschreven was bij de Psychologencommissie. Bemiddeling is immers een vrijwillig traject dat alleen kan worden aangevat wanneer de verschillende betrokkenen hiermee akkoord gaan.

2.4 Project: een Psychologencommissie in volle evolutie

In 2020 zijn we bij de beroepsverenigingen en het kabinet van onze bevoegde minister blijven pleiten voor een hervorming van de wet van 1993: het hoofddoel van deze hervorming is de organisatie van de Psychologencommissie te herzien. Deze hervorming zou tal van gevolgen hebben op verschillende aspecten van onze organisatie. Zo is het onder meer de bedoeling om de samenstelling van de Plenaire Zitting te laten verlopen via rechtstreekse verkiezingen door en onder de psychologen die op de lijst zijn ingeschreven. Daarnaast zou de Voorzitter, een psycholoog, onder de leden van de Plenaire Zitting worden gekozen. Deze en andere wijzigingen zouden een aanzienlijke investering van middelen met zich meebrengen, maar ook een verbetering en verdere professionalisering van onze organisatie.

De politieke situatie maakt het echter onmogelijk, om een concrete tijdslijn te bepalen voor de goedkeuring van deze hervorming. Hieronder geven we de voornaamste evoluties mee waarvoor de Psychologencommissie de goedkeuring zou willen krijgen. Elk van deze evoluties biedt een oplossing voor een leemte die we binnen onze werking hebben kunnen vaststellen. We hopen dat onze organisatie dankzij deze evoluties beter zal kunnen inspelen op de realiteit waarin onze beroepsgroep actief is.

Een rechtstreekse verkiezing van vertegenwoordigers onder en door alle psychologen

Zowel binnen als buiten de Psychologencommissie leeft de wens om de verkiezing van de **vertegenwoordigers** binnen haar Plenaire Zitting op een meer ‘democratische’ manier te laten verlopen. Op dit moment mogen er enkel personen zetelen die afgevaardigd zijn door de beroepsverenigingen die hiervoor erkend zijn door de Minister van Middenstand. Een groot deel van de psychologen zijn echter niet aangesloten bij een beroepsvereniging. Via een rechtstreekse verkiezing van vertegenwoordigers onder en door alle psychologen kunnen de hele beroepsgroep en de vier sectoren vertegenwoordigd worden binnen haar beroepsorgaan.

Meer duidelijkheid tussen onze overheidsinstantie en de beroepsverenigingen

Zowel de Psychologencommissie als de beroepsverenigingen erkennen dat hun belangen soms tegenstrijdig kunnen zijn, maar ook sterk convergeren. Een grotere samenwerking tussen onze overheidsinstantie en de beroepsverenigingen om het werkvlak van iedereen beter te identificeren zal hopelijk de verwarring doen verdwijnen en hun complementariteit zal verbeteren.

Een deontologisch kader dat de eigenheid van alle psychologen respecteert

De aanpassing van het wettelijk kader, zou kunnen voorkomen dat deontologische klachten over klinische psychologen ingediend worden bij andere, niet-psychologische commissies en door deze laatste behandeld worden. In deze gevallen zou de medische deontologie gebruikt kunnen worden om dergelijke klachten te beoordelen, wat niet het geval zou mogen zijn, want onze Tuchtraad is perfect competent voor deze dossiers.

Een moderne invulling van het tuchtrecht

We willen de werking van de Tuchtraden graag beter afstemmen op de realiteit op het terrein.

Momenteel kan de Tuchtraad bijvoorbeeld slechts drie sancties uitspreken: een waarschuwing, een schorsing of een schrapping van de lijst van psychologen. We werken momenteel aan een denkoefening om de mogelijke gevolgen voor geground verklaarde klachten te kunnen uitbreiden met constructievere maatregelen dan sancties, zoals navorming of supervisie. Bovendien ontbreekt er nog een duidelijke onderzoeksfase in de tuchtprocedure.

Om deze en andere aanpassingen en verbeteringen door te voeren, is een wijziging van het wettelijk kader noodzakelijk.

2.5 Onderzoeksprojecten

Vanuit de wens van de Plenaire Zitting om te investeren in de toekomst van het beroep heeft de Psychologencommissie aan het begin van zomer van 2017 een aanbesteding gelanceerd voor twee onderzoeksprojecten. Deze twee projecten hebben betrekking op twee belangrijke onderwerpen voor de werking in de praktijk van het beroep van psycholoog:

- Zorgnood en -aanbod in de klinische psychologie: deze studie heeft als doel te bepalen hoeveel psychologische zorg nodig is op bevolkingsniveau en beoogt eventuele regionale verschillen in kaart te brengen; maar ook om het profiel van de psychologen en hun werk in België te bepalen, en de perceptie die zij hebben van belangrijke thema's in hun werk;
- Werkterrein school- en educatieve psychologie: dit project wil voor een beter totaalinzicht zorgen op het terrein van de educatieve en schoolpsychologie in België. De resultaten zouden kunnen worden gebruikt voor een betere inschatting van de noden van de sector en van eventuele vragen naar verandering van de bestaande omkadering ervan.

Beide studies streven dus naar een beter inzicht in het beroep van psycholoog.

Tijdens de plenaire vergadering van 15 september 2017 hebben de leden twee voorstellen gekozen van hetzelfde interuniversitaire consortium bestaande uit KULeuven, UGent, VUB, ULg, UCL en UMons.

De oorspronkelijke oproep kunt u nalezen op onze websitepagina

<https://www.compsy.be/Onderzoeksprojecten>

In december 2018 lanceerden de onderzoekers een grootschalig onderzoek naar het beroepsprofiel van psychologen en pedagogen in België.

Dit onderzoek gaat over het aantal mensen dat kampt met psychische problemen dat alsmear toeneemt in België. Elke dag opnieuw spelen psychologen een centrale rol in het vaststellen, voorkomen en behandelen van deze en veel andere problemen en zorgen ze zo mee voor het welzijn van veel mensen in onze samenleving. Toch komen ze zelden in het nieuws en is hun maatschappelijke waardering eerder beperkt. De voorbije jaren is er bovendien veel veranderd in het werkveld van de psycholoog en pedagoog.

Met ondersteuning van de Psychologencommissie hebben de Belgische universiteiten de handen in elkaar geslagen voor een grootschalig onderzoek om deze beroepen meer op de kaart te zetten en in te spelen op de vele veranderingen. Wie zijn deze psychologen en pedagogen? Waar werken ze? Wat

doen ze? Met welke uitdagingen worden ze geconfronteerd? De resultaten van dit onderzoek beloven een grotere zichtbaarheid en erkenning te geven aan het beroep en de weg te openen naar een belangrijkere plaats in het maatschappelijke debat. Dit met als ultieme doel het verhogen van het psychologisch welbevinden van de Belgische bevolking.

De resultaten, presentaties en publicaties werden verwacht in het jaar 2020. Helaas heeft de coronavirus pandemie de aanvankelijke plannen gedwarsboemd. De presentatie vond uiteindelijk plaats op 23 april 2021. Meer informatie zal beschikbaar zijn in het jaarverslag voor het jaar 2021.

2.6 Informatieverspreiding en zichtbaarheid van de Psychologencommissie

2.6.1 Website

Naast het updaten en aanvullen van de bestaande pagina's van onze website www.compsy.be, hebben we ook nieuwe inhoud toegevoegd om meer informatie te verstrekken, meer transparantie te geven en om psychologen beter te informeren.

2.6.1.1 Themadossiers

2.6.1.1.1 Informatie voor alle psychologen

Coronavirus (Covid-19): richtlijnen en maatregelen

In dit dossier hebben wij alle informatie bijeengebracht waarover de Psychologencommissie beschikte met betrekking tot de problematiek van de coronaviruscrisis. Dit dossier is tijdens de crisis van maand tot maand geëvolueerd met informatie over de exitstrategie, over maatregelen voor zelfstandigen, over de begeleiding van contacten in het licht van het beroepsgeheim en over teleconsultatie.

Alle informatie vindt u op deze pagina: www.compsy.be/nl/coronavirus

2.6.1.1.2 Informatie voor klinische psychologen

“Visum - Erkenning - Inschrijving: Wat zijn de verschillen?” (update dossier)

Sinds de inwerkingtreding van de wet op de GGZ-beroepen krijgen psychologen heel wat berichten over de erkenning en het visum voor de uitoefening van de klinische psychologie. Het onderscheid en de verhouding met de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie is daarbij niet altijd duidelijk. Met onderstaande tabel trachten we de verschillen tussen al deze begrippen scherp te stellen. Daarnaast geven we nog een overzicht van de belangrijkste modaliteiten van de professionele stage voor een klinisch psycholoog en de uitoefening van de psychotherapie.

Wij zijn ons ervan bewust dat de onduidelijkheid over de praktische uitvoering van de wet op de GGZ-beroepen vragen met zich meebrengt. We proberen via deze weg de informatie hierover te centraliseren en u op de hoogte te houden van elke stap in dit proces.

Meer informatie hierover vindt u op ons dossier hierover op onze website:

<https://www.compsy.be/visum-erkenning-inschrijving>

2.6.1.1.3 Over het beroepsgeheim

De therapeutische exceptie

De wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt erkent uitdrukkelijk het recht van de patiënt om geïnformeerd te worden over zijn of haar gezondheidstoestand – en over de vermoedelijke evolutie ervan. De wet voorziet evenwel twee uitzonderingen op dit principe. Het gaat over het recht « om niet te weten » en de « therapeutische exceptie ». Deze laatste uitzondering laat de klinisch psycholoog toe om onder bepaalde voorwaarden informatie te onthouden aan de patiënt in gevallen waarin het meedelen van deze informatie een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheidstoestand van de patiënt met zich zou meebrengen. In dat geval voorziet de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt ook in bijzondere regels voor het raadplegen en kopiëren van het patiëntendossier.

De antwoorden op uw vragen vindt u in dit dossier op onze website:

<https://www.compsy.be/nl/therapeutische-exceptie>

2.6.2 Social media

2.6.2.1 Facebook

In 2020 is onze Facebook-community verder gegroeid. Dit online communicatiekanaal is interessant gebleken om psychologen op een andere manier te bereiken, ingegeven vanuit onze inspanningen om transparanter te communiceren. Op de Facebook-pagina deelden we meer informele berichten.

De Facebook-pagina van de Psychologencommissie is bereikbaar op

www.facebook.com/compsyBelgium

2.6.2.2 Enkele cijfers

	01/01/2020	31/12/2020	
Vind-ik-leuks	2006	2366	+18%

Tabel 13 – Evolutie van het aantal vind-ik-leuks

Berichten	24
Reacties	162
Delingen	112
Vind-ik-leuks	284

Tabel 14 – Globale statistieken van Facebook

2.6.2.3 Andere sociale media platformen

Daarnaast gebruikten we ook vaker andere social media kanalen om te communiceren met de psychologen, denk maar aan LinkedIn. Dat zullen we in de toekomst blijven doen.

2.6.3 Bijdrage als spreker of aanwezigheid op activiteit

Het is ondertussen een gewoonte geworden dat onze medewerkers in de faculteiten Psychologie een presentatie geven over onze werking of over de deontologie en het tuchtrecht (zie tabel 15). Daarnaast verhogen zij de zichtbaarheid van de Psychologencommissie door deel te nemen aan relevante activiteiten voor de doelgroepen door deelname aan netwerkactiviteiten (zie tabel 16). Op die manier houden onze medewerkers voeling met belangrijke evoluties binnen het domein van de psychologie.

Aard van bijdrage	Thema	Datum
Gastcollege voor de studenten psychologie, KULeuven, 3 ^e BA	De inschrijving, deontologie en het tuchtrecht	21/02/2020

Gastcollege voor studenten psychologie, VUB	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	26/02/2020
Gastcollege voor studenten psychologie, ULiège	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	27/02/2020
Gastcollege voor studenten psychologie, ULB	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	27/02/2020
Gastcollege voor studenten psychologie, UGent	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	16/03/2020
Gastcollege voor studenten psychologie, UCLouvain	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	20/11/2020

Tabel 15– Overzicht van de bijdrages van het personeel van de Psychologencommissie als spreker

Titel en organisatie	Thema	Datum
DSM Under scrutiny: why we need to be cautious and how to use it (nevertheless)? – Hoge Gezondheidsraad	Studiedag over hun advies "DSM5: Toepassing en status van de diagnose en classificatie van geestelijke gezondheidsproblemen	05/03/2020
Geïntegreerd burn-out preventiebeleid: resultaten van ambitieuze proefprojecten leiden tot concrete instrumenten - FOD Sociale Zaken	Presentatie van de 12 ambitieuze en gevarieerde proefprojecten inzake de preventie van werkgerelateerde mentale aandoeningen	10/03/2020

Tabel 16 – Deelname aan activiteiten zoals workshops en studiedagen.

2.7 Overleg met de partners

Hieronder geven we een overzicht van eenmalige (tabel 17) en regelmatige (tabel 18) overlegmomenten waaraan onze directeur en/of onze medewerkers hebben deelgenomen.

Gesprekspartner	Thema	Datum
Belgische Vereniging van Psychoanalyse	Gesprek over deze vereniging en de Commissie	20/05/2020
Born in Brussels	Ontmoeting met de bedenkers van dit project voor de opvolging van zwangere en bevallen vrouwen in Brussel	23/07/2020

Tabel 17 – Eenmalige overlegmomenten waaraan personeelsleden hebben deelgenomen

OVERLEGMOMENTEN	THEMA	AANTAL VERGADERINGEN
Beroepsverenigingen	Organisatie van een Ronde Tafel om de samenwerking tussen de Commissie en de beroepsverenigingen te bespreken	1
Kabinet minister Clarinval en/of minister Glatigny	Onze werking, onze toekomstige evolutie en herschrijving van de deontologische code	3

Decanen Psychologie van de Belgische universiteiten	Organisatie van een Ronde Tafel om de samenwerking tussen de Commissie en de universiteiten	2
Ligue Bruxelloise de la Santé Mentale	Organisatie van een webinar over de inschrijving, het visum en de erkenning	6
Platform Ordes en Instituten (POI)	Informatie-uitwisseling over de evolutie van de wetgeving en de samenwerking tussen de ordes en instituten, netwerkmoment en ad hoc uitleg, bijv. door de minister of een kabinetsmedewerker	4

Tabel 18 – Regelmatige vergaderingen waaraan personeelsleden hebben deelgenomen

2.8 Plenaire zitting

2.8.1 Aantal vergaderingen

De plenaire zitting kwam in 2020 zesmaal bijeen, meer bepaald op de data vermeld in tabel 19.

Data plenaire zitting
31/01/2020
24/04/2020
22/05/2020
05/06/2020
11/09/2020
11/12/2020

Tabel 19 – Plenaire vergaderingen in 2020

2.8.2 Verslagen van de plenaire vergaderingen

Volgend op het verzoek om transparanter te communiceren over haar werking heeft de Psychologencommissie een aantal concrete maatregelen genomen, waaronder de publicatie van de verslagen van de Plenaire Vergaderingen vanaf de Plenaire Vergadering van maart 2017.

Vandaag kunnen alle verslagen sinds de Plenaire Vergadering van maart 2017 nagelezen worden op <https://www.compsy.be/verslagen-van-de-plenaire-vergaderingen>

2.9 Financieel rapport

Om de transparantie van onze inkomsten en uitgaven te vergroten stellen wij voortaan ons financieel rapport publiek toegankelijk. Hieronder vindt u het financieel rapport.

Financiën 2020

2020

Inkomsten

€

1.408.600,99

1 - Jaarlijkse erkenningsbijdrage voor de erkenning als psycholoog (eerste aanvragen en hernieuwingen)	€ 1.407.095,37
2 - Andere : intresten, restituties, recuperaties, enz.	€ 1.505,62

Uitgaven		-€
		942.703,13
1	- Personeel : salarissen, RSZ-bijdragen, verplaatsingen, opleidingen, sociaal secretariaat, enz.	-€ 345.786,34
2	- Nationaal colloquium & receptie: eventbureau, huurzaal, catering, fotograaf, verslaggeving, cameraman, enz.	€ 0,00
3	- Externe experts : advocaten, juristen, vertalers, graphisch ontwerpers, bemiddelaars, boekhouder, enz.	-€ 180.898,52
4	- Burelen, vergaderzalen, kopieermachine, enz. : huur, huurlasten, onderhoud, reparaties, belastingen	-€ 139.747,35
5	- Tuchtraad, Plenaire, Bureau, werkgroepen, enz. : vergoedingen, verplaatsingskosten, catering, enz.	-€ 39.858,67
6	- Website, databank, online betalingssysteem, online archief, nieuwsbriefstelsel, enz.	-€ 89.597,94
7	- Drukwerken & publiciteit : brieven, erkenningskaarten, folders, affiches, advertenties, enz.	-€ 51.634,77
8	- Portkosten, postzegels, telefonie & Internet	-€ 21.442,36
9	- Bijdragen federaties van vrije beroepen	-€ 7.333,33
10	- Meubels, computers, enz.	-€ 12.679,58
11	- Bureelbenodigdheden en diverse goederen : papier, briefomslagen, software, boeken, documentatie, enz.	-€ 34.343,36
12	- Andere : herwaarderingen, bankkosten, verzekeringen, enz.	-€ 19.380,91
Resultaat		€ 465.897,86

3 Over de Psychologencommissie

3.1 Missie en taken

De Psychologencommissie is een onafhankelijke publieke instantie op federaal niveau. Ze is bevoegd voor de titelbescherming en de deontologie van alle psychologen in België, ongeacht hun nationaliteit, beroepscontext of statuut. Haar werking wordt bepaald door wetten en koninklijke en ministeriële besluiten en valt onder het toezicht van onze voogdijminister, de minister van Middenstand.

De bescherming van personen die beroep doen op de dienst van een psycholoog vloeit voort uit onze **missie van publiek belang**. Dit doet onze Tuchtraad met de garantie van de naleving van de toepassing van de deontologische code en zo het vertrouwen in de discipline te bevorderen.

Wil men in België de bij wet beschermde titel van psycholoog gebruiken, dan moet men zich bij de Psychologencommissie inschrijven als psycholoog. Dit geldt zowel voor zelfstandigen als voor psychologen in loondienst. Via zijn inschrijving engageert de psycholoog zich tot het naleven van de deontologische code voor psychologen (die verankerd is in een koninklijk besluit).

De Psychologencommissie doet niet aan de verdediging van de persoonlijke belangen van psychologen

In de Plenaire Zitting van de Psychologencommissie zetelen de afgevaardigden van de beroepsverenigingen voor psychologen die daartoe erkend zijn door de minister van Middenstand. De Psychologencommissie vervult evenwel een andere opdracht en is niet te vergelijken met een beroepsvereniging. Zo mag ze, als publieke instantie en in tegenstelling tot de beroepsverenigingen, niet aan **de verdediging van de persoonlijke belangen** van psychologen doen.

Niettemin komt haar missie - de bescherming van cliënten/patiënten van psychologen via het beheer van een lijst van psychologen, een deontologische code en een Tuchtraad - wel het vertrouwen in de discipline ten goede. Via zelfregulatie zorgt zij er bovendien voor dat psychologen zelf betrokken blijven in de deontologische invulling van hun beroep. Bijgevolg is het bestaan van een zelfregulerend beroepsorgaan als de Psychologencommissie in het belang van alle psychologen, van hun cliënten/patiënten en van de maatschappij als geheel.

Hoe wil de Psychologencommissie invulling geven aan haar missie?

- Ze regulariseert het gebruik van de titel van psycholoog via een inschrijvingsprocedure. Zo biedt ze bescherming tegen misbruik van de titel door onbevoegden.
- Ze houdt de officiële lijst van psychologen in België bij en stelt deze online toegankelijk voor het brede publiek.

- Ze kijkt toe op een ethisch correcte invulling van de discipline en gebruikt hiervoor de juridisch verankerde deontologische beroepscode of plichtenleer als toetssteen.
- Haar Tuchtraden regelen de ontvangen klachten en leggen een sanctie op in geval van schending van de deontologische code.
- Ze is een volwaardige gesprekspartner voor overheden en stakeholders, maar enkel en alleen omtrent zaken die verband houden met de titel en de deontologie van psycholoog.
- Ze wenst in te zetten op een betere sensibilisering van het brede publiek over de deskundigheid van psychologen en hun engagement om hoge ethische normen na te leven.

Het verschil met de beroepsverenigingen in een oogopslag

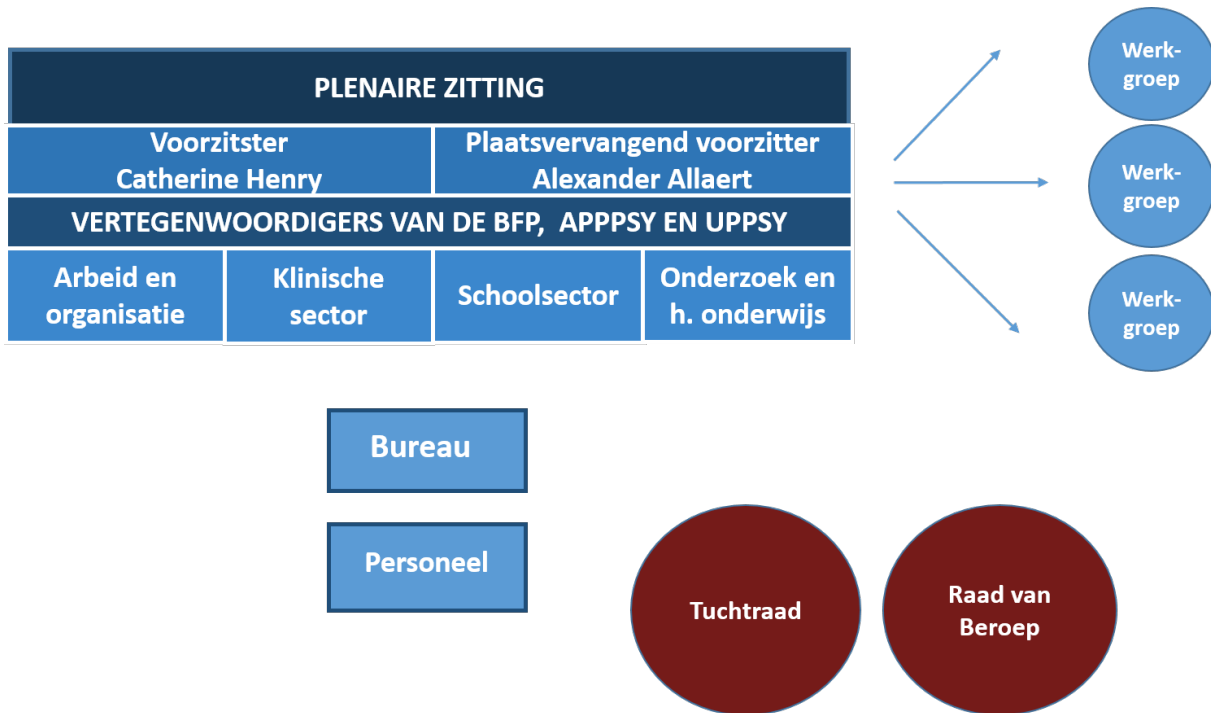
De Psychologencommissie:

- federale overheidsinstelling
- taken bij wet vastgelegd
- de inschrijving voor de titel van 'psycholoog' is wettelijk verplicht
- een inschrijvingsprocedure om de titel van 'psycholoog' te mogen gebruiken
- deontologische code
- bescherming van cliënten/patiënten van psychologen
- verzekert de eer en de waardigheid van het beroep,
- aanspreekpunt bij klachten over psychologen

Een beroepsfederatie of -vereniging:

- vereniging zonder winstoogmerk
- verdedigt de persoonlijke belangen van hun leden
- ondersteuning bij de uitoefening van het beroep
- takenpakket varieert van vereniging tot vereniging
- kortingen op abonnement aan psychologische tijdschriften, , voordelige bijdragen aan professionele verzekeringen, enz.
- lidmaatschap niet verplicht, maar aangeraden.

3.2 Organisatie en structuur

3.2.1 Het voorzitterschap

In mei 2021 voltooide Catherine Henry, voorzitter van de Psychologencommissie, haar tweede mandaat van vier jaar als hoofd van de Psychologencommissie. Zij werd vervangen door Joris Lagrou, advocaat en bemiddelaar, benoemd door de heer David Clarinval, minister van Middenstand.

Joris Lagrou is al meer dan 30 jaar advocaat en beschikt dus over een grote deskundigheid en een grondige kennis op het gebied van privaats- en bestuursrecht.

Hij is eveneens gecertificeerd bemiddelaar in familie-, burgerlijke en handelszaken. Hij was ook voorzitter van de balie van Veurne (nu de balie van West-Vlaanderen), waar hij een uitgebreide expertise verwierf op het gebied van deontologie.

Bovendien was hij voorzitter van de Federale Bemiddelingscommissie (FBC), een instelling die belast is met de erkenning van bemiddelaars overeenkomstig art. 1727 van het Gerechtelijk Wetboek. Ten slotte was hij lid van de benoemings- en aanwijzingscommissie en van de eenheid Ethiek van de Hoge Raad voor Justitie (HRJ) (2012-2016), vervolgens lid van de raad van bestuur en voorzitter van deze federale constitutionele instelling (voltijds mandaat van 2016 tot 2020).

Tenslotte heeft Joris Lagrou zich vertrouwd gemaakt met de reglementen van de Psychologencommissie en heeft hij een actuele kennis verworven van de beroepsactiviteiten van psychologen, de rechten van patiënten en de wetgeving betreffende de beroepen in de geestelijke gezondheidszorg.

3.2.2 De afgevaardigden van de erkende beroepsverenigingen in de Plenaire Zitting

De Psychologencommissie bestaat uit de commissieleden die zetelen in de Plenaire Zitting. Deze komt driemaandelijks bijeen en wordt telkens voorgezeten door een advocate, aangewezen als voorzitter door de minister van Middenstand. Tijdens deze vergaderingen zijn beslissingen genomen in verband met de werking en problematieken gelinkt aan de inschrijving en de deontologie van de psychologen.

Onder de effectieve commissieleden zijn er stemhebbende leden en raadgevende leden. Per stemhebbend en raadgevend lid wordt er ook een plaatsvervanger aangeduid (zie tabel 14). Alle leden voeren hun mandaat uit als vrijwilliger en worden hier dus niet voor vergoed.

De Commissieleden zijn afgevaardigden van de door de overheid erkende beroepsverenigingen:

- de Belgische Federatie van Psychologen (BFP-FBP),
- l'Association de Psychologues praticiens d'orientation psychanalytique (APPpsy),
- de Beroepsunie van Psychologen (UPPSY-BUPSY).

Deze beroepsverenigingen werden door onze voorgedijminister, de minister van Middenstand, erkend als representatieve 'nationale beroepsvereniging voor psychologen'. Om deze erkenning te bekomen dienden zij een aanvraag in bij de betreffende minister. Deze laatste ging vervolgens na of de beroepsvereniging in kwestie beantwoordt aan de wettelijke criteria, zoals beschreven in het 'Koninklijk besluit van 21 mei 1996 tot regeling van de erkenning van de nationale beroepsfederaties van psychologen en van de vertegenwoordiging van de erkende federaties in de Psychologencommissie'.

Het aantal zetels per vereniging, alsook de mandaten (stemhebbend of raadgevend) worden toegekend in functie van het ledenaantal van elke beroepsvereniging. Hoe meer aangesloten leden, hoe meer afgevaardigden van de betreffende beroepsvereniging er kunnen zetelen binnen de plenaire en hoe meer stemmen deze krijgen.

De commissieleden, allen ingeschreven als psycholoog op de lijst, belichamen de verschillende sectoren binnen de beroepsgroep:

- School en educatie,
- Arbeid en organisatie,
- Klinische,
- Hoger onderwijs en onderzoek.

Deze sectoren worden vertegenwoordigd door zowel Franstalige als Nederlandstalige psychologen.

De leden van de Plenaire Vergadering worden benoemd voor een termijn van vier jaar. In september 2020 liep de ambtstermijn van de leden van de Plenaire Vergadering af en in oktober werden nieuwe leden benoemd. Tabel 21 biedt een overzicht van de afgevaardigden waarvan het mandaat bij de Plenaire Vergadering van de Psychologencommissie afliep in 2020. Tabel 22 geeft een overzicht van de vertegenwoordigers voor de volgende zittingsperiode, die begint in oktober 2020 en eindigt in 2024. De volledige voorstelling van deze Commissieleden is terug te vinden op www.compsy.be/voorstelling-commissieleden

Sector	Familienaam	Voornaam	Beroepsvereniging	Mandaat	Stem	Taal
Onderzoek	Proost	Karin	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Verhofstadt	Lesley	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Onderzoek	Uzieblo	Katarzyna	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Van Hoof	Elke	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Arbeid & Organisatie	De Witte	Karel	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Schouteten	Jo	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Arbeid & Organisatie	Van Lishout	Bie	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Van Daele	Judith	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
School	Plasschaert	Lien	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Ryckaert	Ilse	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
School	D'Oosterlinck	Patrick	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Lietaert	Leen	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Klinisch	Lowet	Koen	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinisch	Hilderson	Michaël	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Klinisch	Van Daele	Tom	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinisch	Delfosse	Lynn	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Onderzoek	Fouchet	Philippe	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Onderzoek	Blavier	Adélaïde	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Onderzoek	Rozenberg	Alain	APPPSY	Effectief	x	FR
Onderzoek	Widart	Frédéric	APPPSY	Plaatsvervangend	x	FR
Onderzoek	Ucros	Claudia	UPPSY	Effectief		FR
Onderzoek	Mathieu	Bernard	UPPSY	Plaatsvervangend		FR

Arbeid & Organisatie	Laermans	Christine	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Parisse	Johan	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Arbeid & Organisatie	Laloo²	Julie	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Penxten	Jerry	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Arbeid & Organisatie	Drory	Diane	APPPSY	Effectief		FR
Arbeid & Organisatie	Robin	Didier	APPPSY	Plaatsvervangend		FR
Arbeid & Organisatie	Hanquet	Chantal	UPPSY	Effectief		FR
Arbeid & Organisatie	Gontier	Alain	UPPSY	Plaatsvervangend		FR
School	Frenkel	Stephanie	BFP-FBP	Effectief	x	FR
School	Cassiers	Marie-Claude	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
School	Lenzen	Brigitte	APPPSY	Effectief	x	FR
School	Rauis	Françoise	APPPSY	Plaatsvervangend	x	FR
School	Defossez	Philippe	UPPSY	Effectief		FR
School	Declercq	Violaine	UPPSY	Plaatsvervangend		FR
Klinisch	Chauvier	Pauline	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinisch	Vassart	Quentin	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	Haot	Patrick	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinisch	Gerard	Emilie	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	Nadeau	Chloë	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	Jaumaux	Paul	APPPSY	Effectief		FR
Klinisch	Florence	Jean	APPPSY	Plaatsvervangend		FR
Klinisch	Kestemont	Paul	UPPSY	Effectief		FR
Klinisch	Vermeylen	Martine	UPPSY	Plaatsvervangend		FR

Tabel 21 - Overzicht van de leden van de Psychologencommissie die zetelen in de Plenaire Zitting tijdens het mandaat 2016-2020.

² Julie Laloo was lid van de Plenaire Vergadering tot september 2017 voor ze in mei 2018 Directeur werd van de Psychologencommissie.

Sector	Familienaam	Voornaam	Beroepsvereniging	Mandaat	Stem	Taal
Onderzoek	Bosmans	Guy	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Goossens	Lien	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Onderzoek	Braet	Caroline	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Van Gucht	Dinska	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Onderzoek	Declercq	Emmanuel	UPPSY	Plaatsvervanger		NL
Arbeid & Organisatie	De Wulf	Stephanie	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Buseyne	Evelien	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Vandaele	Judith	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Arbeid & Organisatie	Descamps	Hilde	UPPSY	Plaatsvervanger		NL
School	D'Oosterlinck	Patrick	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Lietaert	Leen	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
School	Plasschaert	Lien	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Ryckaert	Ilse	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Klinische	Defreyne	Carl	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinische	De Schrijver	Lotte	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Klinische	Roppe	Nele	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinische	Faelens	Lien	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	NL
Klinische	Mareels	Wouter	UPPSY	Raadgevend		NL
Klinische	Descamps	Hilde	UPPSY	1e vervanger Raadg.		NL
Klinische	Declercq	Emmanuel	UPPSY	2e vervanger Raadg.		NL
Onderzoek	Rossignol	Mandy	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Onderzoek	Majerus	Steve	BFP-FBP	1e plaatsvervanger	x	FR
Onderzoek	Zech	Emmanuelle	BFP-FBP	2e plaatsvervanger	x	FR
Onderzoek	Day	James	UPPSY	Effectief	x	FR
Onderzoek	Ucros	Claudia	UPPSY	1e plaatsvervanger	x	FR
Onderzoek	Vermeulen	Martine	UPPSY	2e plaatsvervanger	x	FR
Onderzoek	Lemmens	Philippe	APPPSY	Raadgevend		FR
Onderzoek	Coopman	Anne-Laurence	APPPSY	1e vervanger Raadg.		FR
Onderzoek	Messens	Eric	APPPSY	2e vervanger Raadg.		FR
Arbeid & Organisatie	Nils	Lara	APPPSY	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Butaije	Jean-Luc	APPPSY	1e plaatsvervanger	x	FR
Arbeid & Organisatie	Lamart	Michel	APPPSY	2e plaatsvervanger	x	FR
Arbeid & Organisatie	Colot	Jacqueline	UPPSY	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Hanquet	Chantal	UPPSY	1e plaatsvervanger	x	FR
Arbeid & Organisatie	Vermeulen	Martine	UPPSY	2e plaatsvervanger	x	FR

School	Castiau	Géraldine	APPPSY	Effectief	x	FR
School	Ridelle	Guillaume	APPPSY	1e plaatsvervanger	x	FR
School	Lybaert	Pierre	APPPSY	2e plaatsvervanger	x	FR
School	Duby	Françoise	UPPSY	Effectief	x	FR
School	Tortolano	Sophie	UPPSY	1e plaatsvervanger	x	FR
School	Janssens	Brigitte	UPPSY	2e plaatsvervanger	x	FR
Klinische	Kever	Céline	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinische	Ylieff	Michel	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	FR
Klinische	Dubois	Anne	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinische	Lucas	Emeline	BFP-FBP	Plaatsvervanger	x	FR
Klinische	Lamart	Michel	APPPSY	Raadgevend		FR
Klinische	Martens	Hedwige	APPPSY	1e vervanger Raadg.		FR
Klinische	Jeanty	Michelle	APPPSY	2e vervanger Raadg.		FR
Klinische	Vermeylen	Martine	UPPSY	Plaatsvervanger - Raadgevend		FR

Tabel 22 – Overzicht van de leden van de Psychologencommissie, die zetelen in de Plenaire Zitting tijdens het mandaat 2020-2024

Een effectief stemgerechtigd of raadgevend lid kan steeds de Plenaire Vergadering bijwonen, waarvan enkel de stemgerechtigden kunnen stemmen op beslissingen. Een plaatsvervangend lid woont de Vergadering in principe enkel bij indien een effectief stemhebbend of een raadgevend lid van zijn beroepsvereniging en taalgroep niet kan zetelen. De plaatsvervanger kan enkel stemmen indien deze een effectief stemhebbend lid vervangt.

Zoals aangegeven onder punt 2.9 zijn de verslagen van de plenaire vergadering beschikbaar op <https://www.compsy.be/verslagen-van-de-plenaire-vergaderingen>

3.2.3 Het Bureau

Het Bureau komt op regelmatige basis samen om de Plenaire Vergaderingen voor te bereiden en om op korte termijn beslissingen te nemen over de werking van de Psychologencommissie. Het Bureau fungeert ook als een filter voor vragen zodat het takenpakket van de Plenaire verlicht wordt. Ook bepaalde beheerszaken worden door haar afgehandeld, indien de Plenaire Zitting het Bureau hiervoor mandateert.

De bureauleden hebben een frequenter contact met de staf en dus een betere kijk op de dagelijkse werking. Zo legt ze de brug tussen het vaste personeel en de zetelende Commissieleden, die tijdens de Plenaire Vergadering beslissingen nemen.

In 2020 was het Bureau samengesteld uit leden van de Plenaire Zitting, benoemd voor het mandaat 2016-2020. Het bestond uit:

- Catherine Henry, Voorzitster
- Bie Van Lishout, Schatbewaarder, Afgevaardigde van de BFP-FBP,
- Diane Drory, Afgevaardigde van APPPsy
- Pauline Chauvier, Afgevaardigde van de BFP-FBP,
- Claudia Ucros, Afgevaardigde van UPPSY-BUPSY.

Nieuw voorzitterschap in 2021 – Voorstellen van de nieuwe voorzitter

3.2.4 De Tuchtinstanties

De Psychologencommissie kent twee tuchtrechtelijke instanties die bevoegd zijn voor het onderzoeken van inbreuken op de deontologische code van psychologen: een Tuchtraad en een Raad van Beroep. Deze raden nemen een onafhankelijke positie in binnen de Commissie. De Tuchtraad en de Raad van Beroep omvatten elk een Nederlands- en een Franstalige kamer. Elke kamer wordt voorgezeten door een advocaat of een magistraat benoemd door onze voogdijminister, de minister van Middenstand. Hieronder vindt u een overzicht van de Voorzitters van de Tuchtraad en van de Raad van Beroep (d.d. 31 december 2020).

Voorzitter Nederlandstalige kamer Tuchtraad	Kris Luyckx
Plaatsvervangend Voorzitter Nederlandstalige kamer Tuchtraad	Dirk Floren
Voorzitter Franstalige kamer Tuchtraad	Jean-Pierre Dardenne
Plaatsvervangend Voorzitter Franstalige kamer Tuchtraad	Evelyne Langenaken
Voorzitter Nederlandstalige kamer Raad van Beroep	Willem van Betsbrugge
Plaatsvervangend Voorzitter Nederlandstalige kamer Raad van Beroep	Jellina Buelens
Voorzitter Franstalige kamer Raad van Beroep	Thierry Moreau
Plaatsvervangend Voorzitter Franstalige kamer Raad van Beroep	Florence Piret

In 2020 benoemde het Kabinet van onze voogdijminister Thierry Moreau als Voorzitter van de Franstalige kamer van de Raad van Beroep, ter vervanging van Sébastien Humblet. Hij voegt zich bij de reeds gekozen leden en presidenten om hen te helpen bij de uitvoering van hun taken.

Naast de effectieve voorzitters worden ook plaatsvervangende voorzitters benoemd. De benoeming van een plaatsvervangend voorzitter is nuttig. Het kan voorvallen dat de 'effectieve' Voorzitter niet kan zetelen omdat hij zijn onpartijdigheid in een bepaalde zaak niet kan verzekeren. Dit is bijvoorbeeld het geval als de Voorzitter familiebanden heeft met de klager of de beklagde psycholoog. Dankzij de benoeming van de plaatsvervangers kunnen dergelijke klachten worden behandeld.

De leden van de Raden zijn psychologen die ingeschreven zijn op de lijst bijgehouden door de Psychologencommissie. Zij werden in 2014 democratisch verkozen door hun 'peers' voor een mandaat van 6 jaar. Tabel 24 geeft een overzicht van de effectieve en plaatsvervangende leden per kamer voor het mandaat 2014-2020. In september 2020 zijn nieuwe verkiezingen gehouden om de nieuwe gewone en plaatsvervangende leden van elke kamer te kiezen voor een ambtstermijn van zes jaar van 2020 tot en met 2026. Tabel 25 geeft een overzicht.

LEDEN NEDERLANDSTALIGE KAMER TUCHTRAAD	
Effectief lid	Ingrid Delameillieure
Effectief lid	Ingrid De Paep
Effectief lid	Ellen Bisschop
Plaatsvervangend lid	Filip Raes
Plaatsvervangend lid	Barbara Vuylsteke
Plaatsvervangend lid	Ann Moens
LEDEN NEDERLANDSTALIGE KAMER RAAD VAN BEROEP	
Effectief lid	Annie Verhaert
Effectief lid	Elise Steemans
Effectief lid	Angelica Dullers
Plaatsvervangend lid	Bruno Vossen
Plaatsvervangend lid	José Raets
Plaatsvervangend lid	Marleen Moyson
LEDEN FRANSTALIGE KAMER TUCHTRAAD	
Effectief lid	Eveline Ego
Effectief lid	Claudine Sohie
Effectief lid	Geneviève Cool
Plaatsvervangend lid	Lucien Lemal

Plaatsvervangend lid	Marc Malempré
Plaatsvervangend lid	André-Marie Allard
FRANSTALIGE KAMER RAAD VAN BEROEP	
Effectief lid	Christian Mormont
Effectief lid	Marie-Christine Jacques
Effectief lid	Pierre Nederlandt
Plaatsvervangend lid	Anne Massa
Plaatsvervangend lid	Etienne Vermeiren
Plaatsvervangend lid	Helen Casteleyn

Tabel 24- Overzicht van de effectieve en plaatsvervangende leden van de disciplinaire instanties voor het mandaat 2014-2020

Nederlandstalige kamer du van de Tuchtraad	
Effectief lid	Ellen Bisschop
Effectief lid	Stefaan Decorte
Effectief lid	Tania Schuddinck
Plaatsvervangend lid	Ann Moens
Plaatsvervangend lid	Filip Raes
Plaatsvervangend lid	Philippe Vanneste
Nederlandstalige kamer van de Raad van Beroep	
Effectief lid	Mieke Cox
Effectief lid	Tina Pira
Effectief lid	José Raets
Plaatsvervangend lid	Casper Koene
Plaatsvervangend lid	Christiaan Smolders
Franstalige kamer van de Tuchtraad	
Effectief lid	Eveline Ego
Effectief lid	Brigitte Lenzen
Effectief lid	Claudine Sohie
Plaatsvervangend lid	Robert Duponcheel
Plaatsvervangend lid	Andréa Dupont
Plaatsvervangend lid	Sylvie Grandjean

Franstalige kamer van de Raad van Beroep	
Effectief lid	Anne Massa
Effectief lid	Geneviève Monnoye
Effectief lid	Romano Scandariato
Plaatsvervangend lid	Thomas Barla
Plaatsvervangend lid	Catherine Moerenhout

Tabel 25 – Overzicht van de effectieve en plaatsvervangende leden van de disciplinaire instanties voor het mandaat 2020-2026

3.2.5 Het personeel

Het personeel voert samen met de leden van de Psychologencommissie en het Bureau de beslissingen uit die door de Plenaire Zitting worden genomen. De directeur en zijn medewerkers krijgen hiervoor de nodige ruimte om de dagelijkse werking van de Psychologencommissie op autonome manier te verzekeren. De medewerkers kunnen uitgenodigd worden op de vergaderingen van het Bureau om bepaalde projecten toe te lichten. Ze nemen ook deel aan de Plenaire Vergaderingen, waar ze de vooruitgang komen schetsen van de projecten waaraan zij meewerken. In 2020 telde het personeel 11 medewerkers (iets meer dan 6 voltijdse equivalenten).

- Julie Laloo, directeur, psycholoog
- Silke Huysmans, administratief medewerker
- Oya Akdogan³, administratief medewerker
- Kaatje Vermeiren⁴, administratief medewerker, psycholoog
- Jonathan Dujardin, medewerker communicatie
- Charlotte Verbeke, medewerker studiedienst, psycholoog
- Loes Salomez, medewerker studiedienst, jurist
- Marie-Caroline de Mûelenaere⁵, medewerker studiedienst, psycholoog
- Jean-Marc Hausman⁶, medewerker studiedienst, jurist
- Letitia Dumont, griffier van de Franstalige kamer van de Tuchtraad
- Vincent Noelmans, griffier van de Nederlandstalige kamer van de Tuchtraad

Directie ad interim:

³ Oya Akdogan heeft de Psychologencommissie verlaten op 22 november 2020.

⁴ Kaatje Vermeiren begon te werken bij de Psychologencommissie op 23 november 2020.

⁵ Marie-Caroline de Mûelenaere heeft de Psychologencommissie verlaten op 15 mei 2020.

⁶ Jean-Marc Hausman heeft de Psychologencommissie verlaten op 23 februari 2020.

Van 15 juni tot 15 oktober 2020 was Jonathan Dujardin directeur *ad interim* ter vervanging van Julie Laloo.